

SREDNJE STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE:

- VETERINARSKI TEHNIK
- KMETIJSKO – PODJETNIŠKI TEHNIK

1872

Biotehniška šola Maribor

2000 MARIBOR, Vrbanska cesta 30

POKLICNO-TEHNIŠKO IZOBRAŽEVANJE:

- KMETIJSKO – PODJETNIŠKI TEHNIK PTI

KATALOG ZNANJA

1. IME MODULA: ETOLOGIJA (ETO)**2. USMERJEVALNI CILJI MODULA:**

Dijak bo zmožen:

- upoštevati organizacijske, politične in ekonomske dejavnike pri načrtovanju živalim ustrezne reje
- usvoji temeljna strokovno-teoretična znanja, potrebna za kvalitetno opravljanje delovnih nalog v živinoreji,
- razumeti, da je pri enostranskem povečanju produktivnosti fiziološka zmogljivost živali presežena in da enostranska odbira privede do težkih degenerativnih sprememb pri živalih,
- upoštevati rejo živali iz socialno-ekonomskih vidikov tako, da bo vrsti ustrezna tehnologija reje za rejce, za trgovce in porabnike pa še vedno gospodarna,
- načrtovati, voditi in nadzorovati dela v živalski proizvodnji tako, da bo omogočil živalim tako okolje in način reje, ki jim bo omogočala, da se obnašajo svoji vrsti primerno in, da se tam dobro počutijo,
- krepiti etično zavest, da ni primarna le proizvodnja, temveč predvsem blaginja živali,
- razumeti, da boljše počutje živali pomeni tudi večjo produktivnost,
- prepoznati dejavnike, ki živalim v modernih sistemih rej ne omogočajo zadovoljiti svoje za vrsto značilne potrebe,
- dojeti povezavo človek- žival -okolje,
- ustvarjalnega mišljenja in zavedanja, da je človek s selekcijo ustvaril visoko produktivne, vendar tudi na pogoje okolja bolj zahtevne, občutljive živali ter s to spremembo prevzel nase tudi odgovornost za počutje živali,
- ocenjevati vedenjske oblike različnih vrst živali ter počutje živali,
- prepoznati tehnopatije in ukrepati,
- upoštevati etološke značilnosti posameznih vrst živali in jih odgovorno oskrbovati v skladu z živalim prilagojenimi pogoji reje ter izvajati osnovno preventivo,
- izbirati tehnologijo reje in načrtovati ureditev prostora v skladu z etološkimi značilnostmi domačih živali in načeli varovanja okolja,
- v skladu z etološkimi značilnostmi in zahtevami krmiti in vzrejati posamezne vrste živali,
- upoštevati pravice in dolžnosti rejcev in lastnikov živali pri zaščiti živali,
- razumeti, da pravica do uporabe zadolžuje človeka, da skrbi za živali kot tudi za njihovo neokrnjenost in ugodno počutje,

SREDNJE STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE:

- VETERINARSKI TEHNIK
- KMETIJSKO – PODJETNIŠKI TEHNIK

POKLICNO-TEHNIŠKO IZOBRAŽEVANJE:

- KMETIJSKO – PODJETNIŠKI TEHNIK PTI

- ravnati etično in humano ter rejske cilje, ki ne upoštevajo zdravstvenih posledic odklanjati,
- osveščati druge, da bodo imeli željo nekaj spremeniti za izgradnjo nove družbe v kateri bomo sposobni živeti v harmoniji z okoljem brez podcenjevanja in izkoriščanja tistih, ki so šibkejši od nas,
- razumeti, da živali niso le objekt z neko denarno in uporabno vrednostjo, temveč bitja, ki imajo zavest,
- pridobiti občutek odgovornosti, ki bo vplival na odnos do živali in s tem do varstva živali in narave,
- načrtovati, voditi in nadzorovati dela v živalski proizvodnji, da bo upošteval bistvo narave z uporabo biološko-dinamičnega kmetijstva,
- razumeti pomen ugodnega počutja živali v življenju človeka,
- primerno komunicirati in reševati probleme v živinoreji,
- spoznati pomen temeljnih naravoslovnih znanosti za razvoj kmetijstva in živinoreje,
- razviti human odnos do živali,
- upoštevati etološke potrebe živali,
- razumeti pomen ohranjanja in varovanja naravne in kulturne dediščine,
- krepiti ekološko zavest in odgovornost za varovanje okolja,
- povezovati pridobljeno teoretično znanje s prakso in ustrezno ukrepati,
- pridobljeno znanje prenašati v prakso,
- načrtovati, voditi in nadzorovati dela v živalski proizvodnji,
- izvajati različne tehnologije živalske proizvodnje v smislu dobrobiti živali,
- izvajati ekološke - živalim prilagojene reje,
- prepoznati dejavnike gospodarnosti ekološke reje v živinoreji in možnosti prilagajanja tržnim razmeram,
- prepoznati možnosti za predelavo in trženje ekoloških živalskih proizvodov,
- ravnati v skladu s potrebnimi predpisi in upravnimi postopki, ki jih narekuje Zakon o zaščiti živali,
- upoštevati temeljna znanja iz varstva pri delu,
- razvijati strokovno in poklicno odgovornost ter organizacijsko kulturo na delovnem mestu,
- razvijati sposobnost učenje učenja,
- razvijati informacijsko pismenost.

MODUL JE SESTAVLJEN IZ VSEBINSKIH SKLOPOV:

1. VSEBINSKI SKLOP: **ETIČNI VIDIKI REJE ŽIVALI**
2. VSEBINSKI SKLOP: **ETOGRAM**

SREDNJE STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE:

- VETERINARSKI TEHNIK
- KMETIJSKO – PODJETNIŠKI TEHNIK

1872
Biotehniška šola Maribor
2000 MARIBOR, Vrbska cesta 30

POKLICNO-TEHNIŠKO IZOBRAŽEVANJE:

- KMETIJSKO – PODJETNIŠKI TEHNIK PTI

Opomba:

Vsebinski sklopi so smiselno zaključene celote, ki pa niso osnova za načrtovanje preverjanja znanja za oceno.

3. OPERATIVNI CILJI

Poklicne kompetence

OZNAKA	KOMPETENCA	NIVO USVAJANJA KOMPETENCE		
		OSNOVNI NIVO	RUTINSKI NIVO	NAPREDNI NIVO
K 1	Upošteva etološke značilnosti posameznih vrst živali in jih odgovorno oskrbuje v skladu z živalim prilagojenimi pogoji reje ter izvaja osnovno preventivo.		x	
K 2	Zna opazovati živali in ter kritično izbirati tehnologijo reje in načrtovati ureditev prostora v skladu z etološkimi značilnostmi domačih živali in načeli varovanja okolja.			x

K 1- Upošteva etološke značilnosti posameznih vrst živali in jih odgovorno oskrbuje v skladu z živalim prilagojenimi pogoji reje ter izvaja osnovno preventivo

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
Dijak: <ul style="list-style-type: none"> • razume pomen in pozna osnovne etološke vidike ter pomen etologije kot znanosti • opredeli etološke in socialne vidike živalim prilagojene reje • spozna etogram evolucijskega in filogenetskega razvoja različnih vrst domačih živali, razlikuje podobnosti ter določi razlike med današnjimi domačimi živalmi in njihovimi divjimi sorodniki ter predniki 	Dijak: <ul style="list-style-type: none"> • dojame pomen in pozna osnovne etološke vidike ter pomen etologije kot znanosti • ravna v skladu z etološkimi in socialnimi vidiki živalim prilagojene reje • prepozna etogram evolucijskega in filogenetskega razvoja različnih vrst domačih živali, razlikuje podobnosti ter določi razlike med današnjimi domačimi živalmi in njihovimi divjimi sorodniki ter predniki

SREDNJE STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE:

- VETERINARSKI TEHNIK
- KMETIJSKO – PODJETNIŠKI TEHNIK

1872
Biotehniška šola Maribor
2000 MARIBOR, Vrbanska cesta 30

POKLICNO-TEHNIŠKO IZOBRAŽEVANJE:

- KMETIJSKO – PODJETNIŠKI TEHNIK PTI

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
<ul style="list-style-type: none"> • razlikuje vrste in načine (bio)komunikacije ter jih opiše • razlikuje optične, dinamične, mehanične, usmerjevalne ter akustične, kemične in socialne signale • zna zagotoviti in urediti fizične in socialne pogoje reje živalski vrsti specifično • opredeli in zagotovi temeljne svoboščine živali • pozna nevarnosti enostranskih odbir in rejskih metod ter ciljev, • opiše in napove posledice enostranskega povečanja produktivnosti ter opredeli nevarnosti preseganja fiziološke zmogljivosti živali • spozna osnove etologije in etološke potrebe živali • zna razložiti pomen in načine proučevanja obnašanja divjih in domačih živali • opredeli instinktivno in naučeno obnašanje domačih živali • opiše funkcionalne kroge • loči živalim prilagojene pogoje vzreje in intenzivne načine vzreje • pozna motnje v obnašanju posameznih vrst živali • se nauči opazovati živali • opredeli etološke potrebe živali 	<ul style="list-style-type: none"> • prepozna vrste in načine (bio)komunikacije ter jih upošteva • prepozna optične, dinamične, mehanične, usmerjevalne ter akustične, kemične in socialne signale • se zna odločati in urediti fizične in socialne pogoje reje živalski vrsti specifično • zagotovi živalim temeljne svoboščine • prepozna nevarnosti enostranskih odbir in rejskih metod ter ciljev in jih opredeli, • preprečuje posledice enostranskega povečanja produktivnosti ter nevarnosti preseganja fiziološke zmogljivosti živali • upošteva etološke potrebe živali • pozna načine proučevanja obnašanja divjih in domačih živali • razlikuje instinktivno in naučeno obnašanje domačih živali • prepozna funkcionalne kroge • zna primerjati in kritično oceniti živalim prilagojene pogoje vzreje z intenzivno vzrejo • prepozna motnje v obnašanju posameznih vrst živali • zna opazovati živali • zagotavlja etološke potrebe živalim • razvije human odnos do živali, strokovnost in delovno odgovornost • razvije poklicno in osebno odgovornost v reji domačih živali • razvije strokovnost in natančnost pri delu ter se zave osebne in poklicne odgovornosti pri varovanju zdravja in počutja živali

K 2 – Zna opazovati živali in ter kritično izbirati tehnologijo reje in načrtovati ureditev prostora v skladu z etološkimi zanjilnostmi domačih živali in načeli varovanja okolja

SREDNJE STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE:

- VETERINARSKI TEHNIK
 - KMETIJSKO – PODJETNIŠKI TEHNIK

1872
 Biotehniška šola Maribor
 2000 MARIBOR, Vrbanska cesta 30

POKLICNO-TEHNIŠKO IZOBRAŽEVANJE:

- KMETIJSKO – PODJETNIŠKI TEHNIK PTI

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna opisati biološke, morfološko-funkcionalne ter etološke značilnosti različnih vrst domačih živali • spozna evolucijski razvoj in biološko-etološke značilnosti današnjih rejnih živali • spozna etološke potrebe in vedenjske značilnosti po posameznih vrstah živali • zna opisati etološke značilnosti žretja in pitja, komfortnega obnašanja, obnašanja pri blatenju in uriniranju, socialnega obnašanja posameznih vrst živali • definira, razloži in upošteva etološke značilnosti posameznih vrst živali, • pozna fiziološke in etološke značilnosti in zahteve živali pri reji • spozna in opiše za različne vrste domačih živali značilno obnašanje • spozna osnove psihologije različnih vrst domačih živali • definira vzorce obnašanja živali, vedenje in zdravstveno stanje živali • spozna nepravilnosti v obnašanju in razloži vzroke za njihov nastanek • razume nevarnosti tovrstnih motenj za zdravje živali • spozna pravila ravnanja z domačimi živalmi, jih definira in opiše • zna razložiti etološke značilnosti in fiziološke mehanizme socialne termoregulacije pri posameznih vrstah živali • pozna zakonska določila zakona o zaščiti živali in njihove podakte • pozna pravice in dolžnosti rejcev in lastnikov živali pri zaščiti živali 	<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prepozna biološke, morfološko-funkcionalne ter etološke značilnosti različnih vrst domačih živali • poveže evolucijski razvoj z biološko-etološkimi značilnostmi današnjih rejnih živali • upošteva etološke potrebe in vedenjske značilnosti posameznih vrst živali pri reji • pri oskrbi upošteva etološke značilnosti žretja in pitja, komfortnega obnašanja, obnašanja pri blatenju in uriniranju, socialnega obnašanja posameznih vrst živali • ob oskrbi in reji loči in upošteva etološke značilnosti posameznih vrst živali, • zagotovi živalim fiziološke potrebe v skladu z etološkimi značilnostmi in zahtevami živali pri reji • prepozna za različne vrste domačih živali značilno obnašanje • pozna osnove psihologije različnih vrst domačih živali • prepozna vzorce obnašanja živali, vedenje in zdravstveno stanje živali, jih opazuje ter javlja spremembe odgovorni osebi • prepozna nepravilnosti v obnašanju in definira vzroke za njihov nastanek ter zna pravilno ukrepati • odpravlja vzroke in nevarnosti tovrstnih motenj zaradi zdravja živali • pravilno ravna z domačimi živalmi • zagotovi pogoje za socialno termoregulacijo pri posameznih vrstah živali • pripravi živalim ustrezen prostor, skrbi za higieno in dobro počutje živali ter humano ravna z živalmi • upošteva zakonska določila zakona o zaščiti živali in njihove podakte

SREDNJE STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE:

- VETERINARSKI TEHNIK
- KMETIJSKO – PODJETNIŠKI TEHNIK

1872

Biotehniška šola Maribor

2000 MARIBOR, Vrbanska cesta 30

POKLICNO-TEHNIŠKO IZOBRAŽEVANJE:

- KMETIJSKO – PODJETNIŠKI TEHNIK PTI

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
	<ul style="list-style-type: none"> • zagotavlja pravice in dolžnosti rejcev in lastnikov živali pri zaščiti živali • razvija strokovnost in natančnost pri delu ter se zaveda osebne in poklicne odgovornosti pri varovanju zdravja in počutja živali

4. POGOJI ZA VKLJUČITEV IN DOKONČANJE MODULA

Modul nima posebnih pogojev.

5. OBLIKE VZGOJNO IZOBRAŽEVALNEGA DELA

- pouk teorije,
- vaje,
- demonstracije,
- delo v skupini,
- praktično izobraževanje (v šoli, v podjetju),
- seminarska naloga,
- projektno delo.

6. OBVEZNI NAČINI OCENJEVANJA ZNANJA

- ustno ali pisno ali ocena seminarske naloge.

7. METODIČNO – DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Učitelj je avtonomen pri določanju števila ur, namenjenih obravnavi poklicnih in ključnih kompetenc in njihovega zaporedja.

Informativni cilji obsegajo pridobivanje temeljnih strokovnih znanj na vseh zahtevnostnih ravneh, pri načrtovanju in izvajanju pouka naj učitelj omogoči doseganje vseh ciljev na čim višjih ravneh znanja.

Formativni cilji se nanašajo na razvijanje motivacijskih, učnih, miselnih, socialnih spretnosti in poklicnih kompetenc dijaka.

Pouk naj poteka z uporabo različnih metod (razlaga, vodena diskusija, demonstracija, praktično delo dijakov, metoda uporabe virov...) in organizacijskih oblik (skupinsko delo, delo v dvojicah, individualno delo...). Razlaga in demonstracija naj bosta problemsko obarvani, frontalno delo naj se izmenjuje s skupinskim in individualnim. Pri pouku naj se dosledno

SREDNJE STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE:

- VETERINARSKI TEHNIK
- KMETIJSKO – PODJETNIŠKI TEHNIK

1872

Biotehniška šola Maribor

2000 MARIBOR, Vrbanska cesta 30

POKLICNO-TEHNIŠKO IZOBRAŽEVANJE:

- KMETIJSKO – PODJETNIŠKI TEHNIK PTI

uporablja strokovne izraze s področja etologije, animalne higiene, kmetijstva, biotehnikе ter veterinarstva, da dijak razvija poklicno identiteto. Pri pouku naj učitelj uporablja sodobno informacijsko komunikacijsko tehnologijo.

Pri pouku naj bo zagotovljen interdisciplinarni pristop: pri obravnavi vsebin naj se učitelji strokovnih modulov časovno in vsebinsko povezujejo in usklajujejo.

8. OBSEG MODULA: 68**9. ŠTEVILO KREDITNIH TOČK: 3****10. SMER IN STOPNJA IZOBRAZBE UČITELJEV: visokošolska izobrazba iz žvinoxoreje ali veterine**

Pripravila:
Jasmina ROČENOVIC, univ. dipl. inž.

Ravnatelj:
Anton Krajnc, univ.dipl.ing.